

DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Maria Ghervas

Judecătorii:

Ion Druță, Oleg Sternioală

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Întreprinderea de Stat Institutul de tehnică agricolă „Mecagro”,

în cauza civilă la cererea introductivă a Cooperativei agricole de producție „Agro-Taraclia DS” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de sine,

împotriva hotărârii Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017, prin care a fost încetată procedura de faliment față de Cooperativa agricolă de producție „Agro-Taraclia DS”, au fost stinse obligațiile Cooperativei agricole de producție „Agro-Taraclia DS” și a fost radiată Cooperativa agricolă de producție „Agro-Taraclia DS” din Registrul de stat al persoanelor juridice,

c o n s t a t ă:

La data de 20 august 2014, CAP „Agro-Taraclia DS” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de sine, invocând drept temei incapacitatea de plată.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 04 septembrie 2014 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către CAP „Agro-Taraclia DS” privind intentarea procesului de insolabilitate față de sine și au fost aplicate măsuri de asigurare în perioada până la intentarea procesului de insolabilitate, în scopul prevenirii modificării stării bunurilor, în calitate de administrator provizoriu al debitorului fiind numită ÎI „Popa Valeriu”.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 17 octombrie 2014 a fost intentat procesul de insolabilitate față de CAP „Agro-Taraclia DS”, au fost inițiate față de CAP „Agro-Taraclia DS” procedura simplificată a falimentului și procedura de dizolvare, a fost ridicat dreptul de administrare a CAP „Agro-Taraclia DS” de la organele de conducere, a fost desemnată în calitate de lichidator al debitorului, ÎI „Popa Valeriu”, au fost obligate organele de conducere ale debitorului să predea lichidatorului în termen de 5 zile gestiunea gospodăriei țărănești împreună cu toate

bunurile, documentele, ștampilele și adresele creditorilor cu indicarea mărimii fiecărei creanțe, a fost dispusă notificarea creditorilor despre intentarea procedurii de insolvență și despre inițierea procedurii simplificate de faliment și aducerea la cunoștința acestora că termenul-limită de înregistrare a cererii de validare a creanțelor pentru întocmirea raportului definitiv este data de 28 noiembrie 2014, a fost dispusă notificarea creditorilor garantați și a persoanelor care dețin un drept prioritar despre necesitatea de a prezenta neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință și au fost stabilite termenul de verificare a creanțelor de către lichidator și de comunicare a tabelului definitiv pentru data de 12 decembrie 2014 și ședința de validare a creanțelor pentru data de 06 ianuarie 2015, ora 11.00 în incinta Curții de Apel Cahul. A fost obligat lichidatorul să publice în Monitorul Oficial al RM dispozitivul prezentei hotărâri și să efectueze notificări prevăzute de art. 35 din Legea insolvenței.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 26 iunie 2015 a fost aprobat bilanțul de lichidare a debitorului CAP „Agro-Taraclia DS”, cu distribuția finală de către lichidator a tuturor fondurilor din patrimoniul debitorului.

La data de 30 iunie 2016, lichidatorul CAP „Agro-Taraclia DS”, Valeriu Popa a depus o cerere, prin care a solicitat încetarea procedurii de faliment față de CAP „Agro-Taraclia DS” și radierea debitorului din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017 a fost încetată procedura de faliment față de CAP „Agro-Taraclia DS”, au fost stinse obligațiile CAP „Agro-Taraclia DS”, pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului, cu excepția cazului când debitorul este tras la răspundere subsidiară în modul prevăzut de lege, a fost radiată CAP „Agro-Taraclia DS” din Registrul de stat al persoanelor juridice și a fost obligat lichidatorul Valeriu Popa să publice dispozitivul prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al RM.

La data de 06 iunie 2017, ÎS Institutul de tehnică agricolă „Mecagro” a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență, solicitând repunerea în termen și admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii instanței de insolvență și remiterea cauzei spre judecată în instanța de insolvență.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârea instanței de insolvență este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de insolvență nu a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și a încălcat normele de drept procedural.

Menționează că, instanța de apel, contrar prevederilor art. 6 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 și ale art. 100 alin. (1), 102 alin. (1) și 105 alin. (1) CPC, nu a fost înștiințat-o despre ședința de judecată din 17 martie 2017.

Susține că, despre hotărârea instanței de insolvență din 17 martie 2017 a aflat întâmplător de la alți creditori.

Afirmă că, debitorul dispune de restanțe considerabile față de stat, care constituie creditul tehnic, primit din partea statului pentru crearea stațiunii tehnologice de mașini, încă în anii 2005 și 2008, însă o parte din sumă a fost validată în cadrul procesului de insolvență.

Relevă că, pe o parte din tehnică a fost depusă pe numele lichidatorului cerere de separare a bunurilor din masa debitoare, care nici până în prezent, nu au fost transmise.

Mai relevă că, lichidatorul debitorului a întocmit un act de separare a bunurilor în baza cererii sale, însă nu a semnat acest act, deoarece în act era stipulat că, tehnica lipsește la momentul transmiterii și ÎS ITA „Mecagro” va întreprinde măsuri separate privind depistarea și ridicarea lor, necătând la faptul că, conform art. 66 alin. (1) lit. 1) din Legea insolvenței, aceasta intră în atribuțiile principale ale lichidatorului.

Invocă că, prin încheierea Curții de Apel Cahul din 26 iunie 2015 s-a dispus autorizarea ÎS ITA „Mecagro” de a depune cerere în instanța de insolvență privind răspunderea subsidiară a organelor de conducere ale debitorului, care la moment este pe rol.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului și de a respinge recursul ca fiind depus în afara termenului legal, cu menținerea hotărârii instanței de insolvență din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 20 august 2014, CAP „Agro-Taraclia DS” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine, invocând drept temei incapacitatea de plată.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 04 septembrie 2014 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către CAP „Agro-Taraclia DS” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de sine și au fost aplicate măsuri de asigurare în perioada până la intentarea procesului de insolvență, în scopul prevenirii modificării stării bunurilor, în calitate de administrator provizoriu al debitorului fiind numită ÎI „Popa Valeriu”.

Ulterior, prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 17 octombrie 2014 a fost intentat procesul de insolvență față de CAP „Agro-Taraclia DS”, a fost inițiată față de CAP „Agro-Taraclia DS” procedura simplificată a falimentului și procedura de dizolvare, a fost ridicat dreptul de administrare al CAP „Agro-Taraclia DS” de la organele de conducere, a fost desemnată în calitate de lichidator al debitorului, ÎI „Popa Valeriu”, au fost obligate organele de conducere ale debitorului să predea lichidatorului în termen de 5 zile gestiunea gospodăriei țărănești împreună cu toate bunurile, documentele, ștampilele și adresele creditorilor cu indicarea mărimii fiecărei creanțe, a fost dispusă notificarea creditorilor despre intentarea procedurii de insolvență și despre inițierea procedurii simplificate de faliment și aducerea la cunoștința acestora că termenul-limită de înregistrare a cererii de validare a

creanțelor pentru întocmirea raportului definitiv este data de 28 noiembrie 2014, a fost dispusă notificarea creditorilor garantați și persoanelor care dețin un drept prioritar despre necesitatea de a prezenta neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință și au fost stabilite termenul de verificare a creanțelor de către lichidator și de comunicare a tabelului definitiv pentru data de 12 decembrie 2014 și ședința de validare a creanțelor pentru data de 06 ianuarie 2015, ora 11.00 în incinta Curții de Apel Cahul. A fost obligat lichidatorul să publice în Monitorul Oficial al RM dispozitivul prezentei hotărâri și să efectueze notificări prevăzute de art. 35 din Legea insolvenței.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 26 iunie 2015 a fost aprobat bilanțul de lichidare a debitorului CAP „Agro-Taraclia DS”, cu distribuirea finală de către lichidator a tuturor fondurilor din patrimoniul debitorului.

La data de 30 iunie 2016, lichidatorul CAP „Agro-Taraclia DS”, Valeriu Popa a depus o cerere, prin care a solicitat încetarea procedurii de faliment față de CAP „Agro-Taraclia DS” și radierea debitorului din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017 a fost încetată procedura de faliment față de CAP „Agro-Taraclia DS”, au fost stinse obligațiile CAP „Agro-Taraclia DS”, pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului, cu excepția cazului când debitorul este tras la răspundere subsidiară în modul prevăzut de lege, a fost radiată CAP „Agro-Taraclia DS” din Registrul de stat al persoanelor juridice și a fost obligat lichidatorul Valeriu Popa să publice dispozitivul prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al RM.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Din materialele cauzei rezultă că, hotărârea instanței de insolvență a fost pronunțată la data de 17 martie 2017, iar la data de 14 aprilie 2017, dispozitivul acestei hotărâri a fost publicat în Monitorul Oficial al RM nr. 119-126, însă recurenta ÎS Institutul de tehnică agricolă „Mecagro” a declarat recurs la data de 06 iunie 2017, adică în afara termenului legal prevăzut de art. 8 din Legea insolvenței, solicitând repunerea în termen.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective, etc.).

Astfel, instanța de recurs reiterează că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării recursului în termen.

În acest context, argumentul invocat de către recurenta ÎS Institutul de tehnică agricolă „Mecagro” precum că, nu a fost înștiințată despre ședința de judecată din 17 martie 2017 nu poate fi reținut drept motiv întemeiat de omitere a termenului de declarare a recursului, deoarece din materialele dosarului rezultă că, hotărârea Curții de Apel Cahul din 17 octombrie 2014, prin care a fost intentată procedura de insolabilitate față de CAP „Agro-Taraclia DS” și inițiată procedura simplificată a falimentului și procedura de dizolvare a CAP „Agro-Taraclia DS”, a fost publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 340-343 din 14 noiembrie 2014 (f. d. 89, vol. II). Mai mult ca atât, lichidatorul CAP „Agro-Taraclia DS”, Valeriu Popa a expediat în adresa ÎS Institutul de tehnică agricolă „Mecagro” notificarea nr. 17 din 05 noiembrie 2014, la care a fost anexată copia hotărârii instanței de insolabilitate din 17 octombrie 2014, care a fost recepționată de către ultima la data de 07 noiembrie 2014 (f. d. 101, 108, vol. II)

Astfel, recurenta a cunoscut despre existența prezentului litigiu și prin urmare, urma să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului.

Instanța de recurs pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (1) și (3) și art. 61 alin. (1) CPC, participanții la proces sunt în drept să, atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Prin urmare, ținând cont de faptul că, prezentul recurs a fost declarat abia la 06 iunie 2017, cu încălcarea evidentă a termenului prevăzut de lege, fără a fi indicat vreun motiv justificativ în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către ÎS Institutul de tehnică agricolă „Mecagro” urmează a fi respins că fiind depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs accentuează că, o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii ar însemna, de fapt, încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor cetățenilor părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o soluție, care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, de a respinge recursul ca fiind depus în afara termenului legal și de a menține hotărârea instanței de insolabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge cererea Întreprinderii de Stat Institutul de tehnică agricolă „Mecagro” cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea de Stat Institutul de tehnică agricolă „Mecagro”.

Se menține hotărârea Curții de Apel Cahul din 17 martie 2017 în cauza civilă la cererea introductivă a Cooperativei agricole de producție „Agro-Taraclia DS” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de sine.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas

Ion Druță

Oleg Sternioală

Luiza Gafton

Mariana Pitic